

Suomen Biologian Seura Vanamo ry.

Hallitus

Puheenjohtaja Dos. Seppo Turunen, Korkeasaaren eläintarha, PL 4600, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI; ☎ (09) 3103 7870; telekopio (09) 3103 7902; seppo.turunen@hel.fi

Varapuheenjohtaja Prof. Hanna Kokko, bio- ja ympäristötieteiden laitos, ekologia ja evoluutiobiologia, PL 65 (Viikinkaari 1), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ (09) 1915 7702, telekopio (09) 1915 7694; hanna.kokko@helsinki.fi

Sihteeri FM Maria Pietiläinen, soveltavan biologian laitos, PL 27 (Latokartanonkaari 7), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ 050 530 0228; maria.pietilainen@helsinki.fi

Rahastonhoitaja FM Kirsi Kostamo, soveltavan biologian laitos, PL 27 (Latokartanonkaari 7), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO;

☎ 040 727 2797; kirsi.kostamo@helsinki.fi

Kirjastonhoitaja Dos. Johannes Enroth, bio- ja ympäristötieteiden laitos, kasvi- ja eläinbiologia, PL 65 (Viikinkaari 1), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ (09) 1915 7792; telekopio (09) 1915 7788; johannes.enroth@helsinki.fi

Lisäjäsenet

Intendentti Leo Junikka, kasvitieteellinen puutarha, PL 44 (Jyrängöntie 2), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ (09) 1915 0055; telekopio (09) 1915 0033; leo.junikka@helsinki.fi

FM Kaija Keski-Honkola, Kapulankuja 8, 05880 HYVINKÄÄ; ☎ 040 825 4051;

kaija.keski-honkola@hyvinkaa.fi

Dos. Elina Leskinen, bio- ja ympäristötieteiden laitos, PL 56 (Viikinkaari 9), 00014 Helsingin yliopisto; ☎ (09) 1915 7847; elina.leskinen@helsinki.fi

FM Tuula Niskanen, bio- ja ympäristötieteiden laitos, PL 65 (Viikinkaari 1), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ (09) 1915 7796; telekopio (09) 1915 7788; tuula.niskanen@helsinki.fi

Vanamon yhdyshenkilöt

Joensuu Dos. Jukka Vuorinen, Joensuun yliopisto, biologian laitos, PL 111, 80101 JOENSUU; ☎ (013) 251 3584; jukka.vuorinen@joensuu.fi

Jyväskylä Prof. Markku Kuitunen, bio- ja ympäristötieteiden laitos, PL 35 (Survontie 9), 40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO; ☎ (014) 260 2301; markku.kuitunen@juu.fi

Kuopio FL Hannu Mölsä, Kuopion yliopisto, soveltavan biotekniikan instituutti, PL 1627, 70211 KUOPIO; ☎ (017) 163 145; hannu.molsa@uku.fi

Lahti Yliassistentti Anne Ojala, Helsingin yliopisto, ympäristöekologian laitos, Niemenkatu 73, 15140 LAHTI; ☎ (03) 8922 0320; anne.ojala@helsinki.fi

Oulu Dos. Annamari Markkola, biologian laitos, PL 3000, 90014 OULUN YLIOPISTO; ☎ (08) 553 1511; annamari.markkola@oulu.fi

Turku Dos. Timo Vuorisalo, biologian laitos, 20014 TURUN YLIOPISTO; ☎ (02) 333 5792; timovuo@utu.fi

Jäsenyys ja jäsenmaksu

Jäseneksi voi hakeutua maksamalla jäsenmaksun ja ottamalla yhteyttä seuran sihteerin tai yhdyshenkilöön. Vuonna 2007 on Luonnon Tutkijan tilaushinnan sisältävä jäsenmaksu 25 euroa ja puolisojäsenmaksu 6 euroa. Maksut suoritetaan Luonnon Tutkijan tilille Sampo 800011-70250.

Kun Linnén opit saavuttivat Suomen

Suomessa on ollut erityisen suuri syy Carl von Linnén (1707—78) syntymän 300-vuotisjuhlintaan. 1730-luvulla näet lauhkeat länsituulet pyyhkäisivät Suomeen: taivas selkeni ja järki kirkastui. Uusi aikakausi koitti, kun kuuluisan Linnén oppilaat ryhtyivät opettamaan Turun akatemiassa.

Vaikutukseltaan huomattavin silloisista akatemian professoreista oli **Johan Browallius** (1707—55), joka oli ottanut osaa Linnén Taalainmaan-retkeen ja ollut tämän parhaita ystäviä Falunissa. Hänestä tuli fyysiikan professori Turun akatemiaan 1737. Browallius opiskeli suomen kieltä ja ajoi luonnontieteiden opetusta kouluihin. Lopulta hänestä tuli Turun hiippakunnan piispa. Linné ilmeisesti kirjoitti säännöllisesti kirjeitä Browalliukselle Hollannin-matkaltaan. Kun kirjeenvaihto tuhoutui Turun palossa 1827, jälkimaailma tietää paljon vähemmän Linnén menoista Keski-Euroopassa.

Ensimmäisenä Linnén kasvijärjestelmää opetti Turussa **Carl Fredrik Mennander** (1712—86). Hän luennoi vuodesta 1736 ja tuli fyysiikan professoriksi 1746. Hänen johdollaan julkaistiin peräti 70 väitöskirjaa. Mennanderista tuli Turun piispa 1757 sekä Ruotsin arkkipiispa 1775.

Johan Leche (1704—64) oli Linnén tapaan kuuluisan Kilian Stobaeuksen oppilas Skoonesta. Leche toimi lääketieteen professorina Turussa vuodesta 1748 ja oli rehtorina 1760—61. Hänkin opetteli suomen kielen. Hän aloitti meteorologiset havainnot Turussa ja tutki siellä hengityselinten sairauksia. Hän oli myös perustamassa Turkuun Suomen ensimmäistä varsinaista sairaalaa ja oli Suomen hyönteistieteen isäksi sanotun Isaac Uddmanin opettaja. Lechen *Flora Fennican* käsikirjoitus tuhoutui Turun palossa. Tämän aikakauden ensimmäinen suomalainen professori oli Pohjois-Amerikan matkastaan kuuluisaksi tullut **Pehr (Pietari) Kalm** (1716—79).

Linné oli nykyaikaisen taksonomian isä. Hänen monumentaaliset uudistuksensa, tieteellisen nimistön hierarkkisuus ja binomisuus ovat yhä käytössä. Linnén nimeämien eliölajien osuus on hyvin vallitseva. Niinpä Suomen 119 päiväperhoslajin lajinnimistä 50 (42 %) on hänen antamiaan. Juhlavuoden alla Linné mainittiin kaikkien aikojen kuuluisimmaksi ruotsalaiseksi.

Yhtä hyvin kuin nyt Linnén syntymän 300-vuotisjuhla 2007 Luonnon Tutkijan juhlanumeron aiheena voisi olla *Systema naturae* 10. painoksen 250-vuotisjuhla 2008. Yksi Linnén suurista linjoista, joka on ollut muita vähemmän huomion kohteena, on hänen kokoelmatoimintansa.

Tässä numerossa kerrotaan Linnén elämänvaiheista, matkoista ja koelmista, Linnéstä lääkärinä, Linnén lähettiläistä, kasvitieteestä Suomessa ennen Linnén aikaa, systematiikan ja tieteellisen nimistön kehityksestä Linnén ajasta nykypäivään sekä varhaisista suomalaisista lähähäkkäitukijoista.

Kauri Mikkola